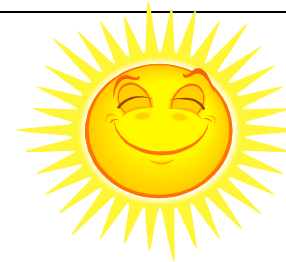

OSLÁVENCI NÁŠHO ZARIADENIA ÚTULOK „NÁDEJ“

Marec	Apríl	Máj
Michal Auxt	Štefan Belko	Elena Fašková
Marta Mešťanová	Etela Eremiášová	
Jozef Bulik		
Ján Juhás		
Miroslav Číž		
Miroslav Jahoda		
Miroslav Kučera		

Lúč nádeje

*Občasník Zariadenia sociálnych služieb Útulok „Nádej“
 a nízkoprahového denného centra „Lúč“*

Ročník: 2

č. 7/2011

Vážení klienti,

hoci ešte stále vidíme len holé a zdanlivo neživé konáre stromov či kríkov, v ich vnútri sa už pomaly začína zázračný proces. Po dlhej zime sa v prírode objavajú známky nového života opäť naplnené vnútornou životnou silou. V takejto chvíli zostaneme stáť v úžase nad veľkým zázrakom nového začiatku. Jednoducho len žasneme a ďakujeme za to, že sme súčasťou takéhoto života. Príroda je veľkým svedkom Božej lásky, sily a múdrosti. Keď porovnávame život rastlín s ľudským životom a jeho hodnotou, umožňuje nám to nový pohľad aj na náš život. V zime prežívame obdobie chladu. Aj v živote zažívame takéto obdobia – opustenosť, chorobu, neúspechy..., niekedy to môže trvať dlhšie, kým sa puky nového života opäť otvoria, ale pre nikoho z nás ten čas nie je nemožný...

Prichádza pôstna doba, čas, ktorý je pre človeka uzdravujúcim prostriedkom. Pôst je viac ako nič nejeseť, dôležité je naše zmýšľanie. Môže byť aj naším vydaním sa na cestu zo sklamaní, z bezradnosti... alebo aj nový krok na ceste k sebe samému. Nebojme sa prežiť ho plnohodnotne!

S príchodom jari sa všetko obnovuje, tak ako sa obnovuje príroda, mali by sa obnovovať aj ľudské srdcia, mali by zabudnúť na nezhody, neúspechy a nepriateľstvá z minulého obdobia a začať znova.

S príchodom jari sa tešíme aj na veľkonočné sviatky. Nech je posolstvo Veľkej noci pre všetkých zdrojom optimizmu a nádeje...

S pozdravom redakčná rada:

Petra Nepšínská a Vierka Hľadáková

KULTÚRNE PODUJATIA

11.4. - 20.4.2011 8:00 - 16:00

Brezno, Horehronské múzeum, Nám. gen. M. R. Štefánika 13

SVIATKY JARI

Veľkonočná výstava ozdobných predmetov, kraslíc a ľudovoumeleckých výrobkov spojená s predajom

---

7.4. - 6.5.2011 8:00 - 16:00

Brezno, Horehronské múzeum, Nám. gen. M. R. Štefánika 13

LES A VEREJNOSŤ

Výstava fotografií o činnosti spoločnosti Lesy mesta Brezno pri príležitosti Medzinárodného roka lesov. Vernisáž výstavy sa uskutoční 15. apríla 2011 o 16.00 hod.

17.4.2011 15:00

Brezno, námestie

MORENA, MORENA

Tradičné ľudové zvyky spojené s vynášaním Moreny

29.4.2011 15:30

Brezno, námestie

STAVANIE MÁJA

Tradičná ľudová slávnosť

14.5.2011 ...

Brezno, Horehronské múzeum, Nám. gen. M. R. Štefánika 13

NOC V MÚZEU

Kultúrne podujatie v priestoroch pamiatkového objektu

21.5. - 2.6.2011 10:00 - 16:00

Brezno, synagóga

SPOLOČENSTVO 2011

Druhý ročník výstavy širokej umeleckej tvorby 75 autorov z nášho regiónu.

Slávnostné otvorenie výstavy bude 21. 5. 2011 od 12.00 do 20.00 hod.

Počas tohto dňa sa predstaví viacero hudobných zoskupení napríklad Padlášový výber, ďalej divadlo, projekcia fotografie, dokumentárnych filmov, orientálny tanec a iné.

ZMENY VO VÝŠKE VYPLÁCANIA SUMY OCHRANNÉHO PRÍSPEVKU

Dňom 1. januára 2011 nadobudol účinnosť zákon č. 543/2010 Z.z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Citovaný zákon v Čl. X mení a dopĺňa zákon č. 599/2003 Z.z. o pomoci v hmotnej núdzi a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

- Ustanovuje sa nová suma ochranného príspevku 34,69 eura mesačne, ak ide o občana v hmotnej núdzi alebo spoločne posudzovanú osobu s nepriaznivým zdravotným stavom, ak choroba uznaná príslušným ošetrovujúcim lekárom trvá nepretržite viac ako 30 dní.
- ak vznikol nárok na ochranný príspevok do 31. decembra 2010 (podľa § 25 ods. 4 zákona 599/2003 Z.z. právoplatným rozhodnutím) a tento nárok trvá aj po 31. decembri 2010, ochranný príspevok podľa zákona účinného do 31. decembra 2010 t.j v sume 63,07 eura sa vypláca najdlhšie do 30. júna 2011.
- Ak úrad rozhodol o priznaní dávky a príspevkov, vrátane ochranného príspevku do 31. decembra 2010 v sume 63,07 eur a rozhodnutie nadobudne právoplatnosť až za účinnosti citovanej zmeny zákona, úrad rozhodne z vlastného podnetu od januára 2011 o dávke a príspevkoch, pričom suma ochranného príspevku bude vo výške 34,69 eur.

Zdroj:<http://www.upsvar-ba.sk>

Dátum: 2011-04-14

VEĽKONOČNÉ ZVYKY

Veľkonočné sviatky, sú okruhom kresťanských pamätných dní, ktorými sa pripomína a oslavuje Ježišova posledná večera (Zelený štvrtok), jeho ukrižovanie (Veľký piatok), pochovanie (Biela sobota) a zmŕtvýchvstanie (veľkonočná nedeľa). Cez veľkonočný pondelok si veriaci pripomínajú zjavenie vzkrieseného Krista dvom učeníkom idúcim do mestečka Emauzy. Veľkonočná nedeľa je prvá nedeľa po prvom jarnom splne, u väčšiny pravoslávnych počítané podľa juliánskeho kalendára. V niektorých cirkvách Veľkej noci predchádza štyridsať denný pôst a nasleduje veľkonočné obdobie. Veľká noc je považovaná za vyvrcholenie "kresťanského roku liturgického", spočiatku nadväzovali na židovský sviatok pesach. Sú spojené s mnohými ľudovými kresťanskými aj predkresťanskými zvykmi. Vlastné veľkonočné sviatky začínajú na Zelený štvrtok. Po rannej omši sa až do Vzkriesenia na Bielu sobotu symbolicky zamykali zvony. Zvony zmĺkali a miesto nich sa používali rôzne hrkáče a klepáče, s ktorými obchádzali chlapi dedinu. S húkaním sa začínalo doobeda a končilo na poludnie na Bielu sobotu, kedy sa po Vzkriesení opäť rozozvučali zvony. Na Veľký piatok ráno sa chodievalo omyť studenou vodou k potoku. Verilo sa, že omytím tečúcou vodou sa načerpá nová sila a nový život z prebúdajúcej sa prírody.

Zelený štvrtok

V tento deň sa dodržiava prísny pôst je povolené len jedno syté bezmäsité jedlo, nesmú sa jesť pokrmy, ktoré obsahujú nejakou časť z teplokrvného zvieratá. Je sa teda len zelenina - preto Zelený štvrtok. Jedno z ďalších vysvetlení označenia Zeleného štvrtku je tiež: Kristus sa modlil na zelenej lúke v záhrade getsemanskej na Olivovej hore. V tento deň by sa mali prútikom, posväteným na Kvetnú nedeľu, pošľahať periny i podlaha. A ako ochrana proti čarodejniciam: v novom hrnčeku priniesť z kostola svätenú vodu, namočiť v nej slamu a pokropiť ňou celé obydlie.

Veľký piatok

Veľký piatok je husto obklopený kúzlom ľudovej poézie. Verí sa, že tento deň sa zem otvára, vydáva svoje poklady.

Biela sobota

Biela sobota je posledným dňom štyridsaťdňového pôstu. Bielou sa nazýva podľa bieleho oblečenia tých, ktorí sú v tento deň krstení. Hovorí sa jej tiež deň svetla. Hlavným cieľom všetkých činností v tento deň i predchádzajúcich dní, je očista duše, tela aj obydlija. Ľudia sa pripravujú na večernú omšu a do tej doby musí byť všetko aj doma umyté a nablýskané (také veľké jarné upratovanie). Večer sa oblečú do sviatočných šiat a sú pripravení navštíviť slávnostnú omšu - "VZKRIESENIE". Predtým gazdiná zahasila doma všetky ohne a so sebou ku kostolu zobrala polienko. Tam ho v posvätenom ohni zapálila, priniesla domov a urobila s ním oheň.

Veľkonočná nedeľa

Na Veľkonočnú nedeľu založili dospievajúcim dievčatám po prvý raz na hlavu partu. Pri prekročení kostolného prahu každá prehodila cez seba peniaz pre šťastie. Cez omšu sa svätili veľkonočné jedlá. Z kostola sa každý ponáhlal domov, pretože ako rýchlo prišiel, taký šikovný mal byť pri žatve. Stolovanie v tento deň pripomínalo Štedrú večeru. Prvým chodom bolo vajíčko, ktoré gazda rozdelil medzi všetkých prítomných. Hlavný chod bolo mäso z hydiny. Všetci sa mali dobre najesť, aby boli syti po celý rok. omrvinky zo stola odkladali na liečenie, do siatin, alebo ich dali sliepkam - mali lepšie niešť.

Veľkonočný pondelok

Je dňom uvoľnenia a veselí, dňom vzývajúcim nový život a zaisťujúcim zdravie. Vyšľahanie čerstvými prútmi väčšinou dômyselne spletenými do korbáča, má zaistiť predanie posilujúcej životodarnej miazgy stromov, z ktorých boli vzaté. Skoro ráno chlapci chodia po dedine s vlastnoručne upleteným korbáčom, aby im zaistili zdravie a radosť zo života na celý rok. Na oplátku sú obdarovávaní farebnými vajcami, najčastejšie červenej farby, symbolom krvi Ježišovej, maľovanými voskom pomocou špendlíkových hlavičiek, alebo zdobenými kúskami slamy.

Veľká noc nie je posledným zvykom v jarnom období. Na sv. Juraja (24. 4.) okrem toho, že vyliezajú z dier hady a žaby, bolo zvykom obchádzať kataster obce. Pri hraničnom kameni obyčajne niektorý z chlapcov dostal výprask, aby si pamätal hranice obce.

Zdroj: <http://stanislava.napady.net/velkonocne-zvyky/velkonocne-zvyky.html>

Dátum: 2011-04-14

VÝROBA VEĽKONOČNEJ DEKORÁCIE

Blížiac sa Veľkonočné sviatky v našom zariadení sociálnych služieb v útulku „Nádej“ sme si skrášlili výrobou veľkonočnej dekorácie. Klientky zariadenia p. Fašková a p. Beňušová vyrobili nádherné košíky, v ktorom použili prírodné materiály ako tráva a drevo a taktiež vyzdobili kraslice, ktoré v košíkoch ihrajú rôznymi farbami.

Mgr. Petra Nepšínská

p. Fašková a p. Beňušová pri výrobe veľkonočnej dekorácie

p. Beňušová a p. Fašková s výsledkom svojej usilovnej práce

ŠKVARKOVNÍKY

Potrebujeme:

- 1 kg hladkej múky
- ½ kg pomletých škvariet
- ½ l mlieka
- 1 ½ kocky droždia
- cukor a soľ

Zo všetkých surovín okrem škvariet vypracujeme cesto, ktoré necháme ½ hodiny kysnúť. Vyvalkáme a rozložíme škvarky, cesto preložíme, aby škvarky pekne sadli do cesta (zopakujeme ešte trikrát). Z cesta vykrajujeme pagáčky, potrieme rozšľahaným vajcom a dáme piecť do vyhriatej rúry.

VTIPY

Prajem Vám všetkým krásne a radostné dni cez veľkonočné sviatky a veľa životnej pohody v ďalších dňoch ...

Mgr. Petra Nepšínská

Rozprávajú sa dvaja požiarnici:

- Tak čo, ako stráviš veľkonočné sviatky? Čo si pripravuješ?
  - No čo... Manželku nechám tak a na svokru si požičiam vodné delo.
-

Rozprávajú sa dve svokry:

- Vieš Marika, keď je vonku teplo, ja nenosím podprsenku.
  - No vidíš, a ja som stále rozmýšľala, čo ti to trčí z minisukne.
-

Ide veľkonočný zajačik z krčmy a zaspí na poli. Okolo idú dvaja vlci a pobijú sa o neho. Zajac sa ráno zobudí a vidí okolo seba roztrhaných vlkov. Spokojne sa ponatľahuje a zamrmle si: nesmiem toľko piť, potom neviem, čo robím.

Policajt zastaví auto na hraničnom priechode a hovorí vodičovi:

- Gratulujem, vyhrali ste odmenu 20,- Eur, lebo ste prvý vodič, ktorý mal dnes, na Veľkonočný pondelok zapnutý pás?
- To vám pekne ďakujem, konečne si budem môcť urobiť vodičák.

Vedľa neho sedí jeho žena a povie:

- Neberte ho vážne. Viete, on vždy, keď má vypité, tára.

Zozadu sa ozve ďalší hlas:

- Ja som hovoril, že nás cez hranice bez pasu nepustia.

Z kufru sa ozve ešte jeden:

- My už byť na Veľkonočný ostrov?
-

KTO A ZA AKÝCH PODMIENOK DOSTANE VYPLATENÉ DÁVKY ZO SOCIÁLNEJ POISŤOVNE?

Odpovedáme na tri najčastejšie pýtané sa zo strany klientov zariadenia sociálnych služieb útulok „Nádej“

Dôchodkové poistenie

- v rámci neho fungujú dva podsystemy, a to starobné poistenie (na zabezpečenie príjmu v starobe a pre prípad úmrtia) a invalidné poistenie (pre prípad poklesu schopnosti pracovať pre dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav a pre prípad úmrtia). Zo starobného poistenia sa vypláca starobný, predčasný starobný, vdovský, vdovecký a sirotsky dôchodok, zo systému invalidného zase invalidný, vdovský, vdovecký a sirotsky dôchodok (systém sa netýka dohodárov).

Starobný dôchodok

- **podmienky nároku:** najmenej 15 rokov obdobia dôchodkového poistenia a dôchodkový vek
- **dôchodkový vek** je 62 rokov jednotne u mužov aj žien. Začal sa však uplatňovať až u mužov narodených v období počnúc rokom 1946 a u žien počnúc rokom 1962 (u niektorých aj skôr, závisí od počtu detí, ktoré vychovali)
- **nárok na jeho výplatu** vzniká splnením podmienok nároku a podaním žiadosti o jeho priznanie

Predčasný starobný dôchodok

- **nárok naň má ten,** kto získal najmenej 15 rokov obdobia dôchodkového poistenia, chýbajú mu najviac dva roky do dovŕšenia dôchodkového veku a suma predčasnej penzie ku dňu, od ktorého požiadal o jeho priznanie, je vyššia ako 1,2-násobok sumy životného minima pre plnoletú fyzickú osobu (momentálne 222,5 eura)
- suma predčasného dôchodku sa zníži o 0,5% za každých začatých 3 dní obdobia od vzniku nároku, teda za rok o 6,5 percenta, za 2 roky o 13 percent

MOMENTKY ZO ŽIVOTA V NAŠOM ZARIADENÍ

Po zimnom období konečne prišla jar a my v útulku sme sa preto rozhodli, že si skrášlime priestory v útulku i pred ním jarným upratovaním.

P. Fašková, p. Lenártová a p. Eremiášová ožehlili posteľné prádlo a obrusy so všetkých izieb

p. Kučera pozametal chodník pred útulkom od napadaného ihličia

Taktiež chceme poďakovať p. Beňušovej, ktorá poumývala okná v spoločných priestoroch zariadenia a všetkým, ktorí sa svojou činnosťou zapojili a zapájajú do prác v útulku.

Mgr. Petra Nepšinská

Invalidný dôchodok

- je dávkou, ktorá zabezpečí poistencovi príjem v prípade poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v dôsledku dlhodobého nepriaznivého zdravotného stavu
- **nárok naň má ten, kto je** invalidný, získal potrebný počet rokov obdobia dôchodkového poistenia a ku dňu vzniku invalidity nesplnil podmienky nároku na starobný alebo mu nebol priznaný predčasný starobný dôchodok
- **za osobitne stanovených podmienok** môže naň vzniknúť nárok aj osobe, ktorá sa stala invalidnou pred dovŕšením veku, v ktorom sa končí povinná školská dochádzka alebo v období, v ktorom je nezaopatreným dieťaťom
- **na určenie jeho výšky** sa k obdobiu dôchodkového poistenia pripočíta tzv. pripočítané obdobie, t. j. obdobie od vzniku nároku na invalidný dôchodok do dňa dovŕšenia dôchodkového veku

Zdroj: denník Pravda, XXI/87, zo dňa 9. apríla 2011, s.28-29.